

HỘI THẢO NHÂN KỶ NIỆM 60 NĂM NGÀNH SƯ PHẠM VIỆT NAM

P. KHCN&SDH

Thực hiện công văn số 6957/BGDĐT-VP về việc Kỷ niệm 60 năm ngành Sư phạm Việt Nam của Bộ GD&ĐT, ngày 25.10.2006, Trường Đại học Sư phạm Thành phố Hồ Chí Minh đã tổ chức Hội thảo khoa học “**60 NĂM NGÀNH SƯ PHẠM : LỊCH SỬ VÀ ĐỊNH HƯỚNG PHÁT TRIỂN**”. Đến tham dự hội thảo có 600 đại biểu của các trường đại học sư phạm, cao đẳng sư phạm, các viện nghiên cứu, các sở giáo dục đào tạo khu vực phía Nam, cùng cán bộ và sinh viên của Trường ĐHSP TP. HCM. Đoàn đại biểu của Bộ GD&ĐT do Thứ trưởng Nguyễn Văn Vọng dẫn đầu gồm 9 thành viên : đại diện Vụ ĐH&SDH, Phó Chánh văn phòng Bộ cùng các chuyên viên của Bộ, Học Viện QLGD&ĐT, Viện CL&CT GD. Hội thảo nhận được **68** bài viết của các tác giả giảng viên, giáo viên cán bộ quản lí. Ban Tổ chức đã chọn **40** bài đăng trong sách “60 năm ngành Sư phạm Việt Nam” do Nhà xuất bản Giáo dục chi nhánh Thành phố Hồ Chí Minh phát hành.

PGS.TSKH. Bùi Mạnh Nhị, Hiệu trưởng Nhà trường đọc diễn văn khai mạc và đề dẫn Hội thảo Khoa học. Hội thảo được nghe **9** tham luận xoay quanh các nội dung : vai trò vị trí quan trọng của ngành Sư phạm đối với sự nghiệp xây dựng và bảo vệ tổ quốc ; lịch sử và thành tựu, hạn chế của ngành Sư phạm 60 năm ; sự cần thiết phải đổi mới các trường sư phạm trước tương lai của đất nước :

Giảng viên Trần Thân Mộc, Trường ĐHSP Hà Nội, phác họa 60 năm xây dựng và phát triển ngành học Sư phạm Việt Nam trải qua 4 giai đoạn lịch sử : 1. Giai đoạn kháng chiến chống Pháp (1945-1954) ; 2. Giai đoạn xây dựng XHCN ở miền Bắc và kháng chiến chống Mỹ cứu nước (1954-1975) ; 3. Giai đoạn xây dựng đất nước thống nhất và bắt đầu công cuộc giáo dục lần ba (1975-1986) ; 4. Giai đoạn đất nước đổi mới (1986-2006). Bài tham luận cũng chỉ rõ 5 mục tiêu hiện đại hoá ngành Sư phạm trong giai đoạn mới : 1. Công tác bồi dưỡng đội ngũ nhà giáo, cán bộ quản lý ; 2. Phát triển các trường, khoa sư phạm ; 3. Đổi mới và hiện đại hoá các trường thuộc ngành Sư phạm ; 4. Sử dụng và tăng cường hợp tác quốc tế ; 5. Thành lập cơ quan chuyên trách giúp Bộ GD&ĐT nghiên cứu về Sư phạm.

Ông Nguyễn Quốc Bảo, nguyên cán bộ Tiểu ban Giáo dục Trung ương Cục Miền Nam, đã tham luận về *công tác đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ cán bộ, giáo viên của nền giáo dục cách mạng trong thời kỳ chống Mĩ cứu nước ở miền Nam Việt Nam*, khẳng định *vai trò của đội ngũ cán bộ, giáo viên* trong công cuộc kháng chiến chống Mĩ cứu nước. Ông cũng nêu lên những bài học kinh nghiệm trong công tác bồi dưỡng cán bộ : chỉ đạo đúng đắn kịp thời của Đảng về việc coi trọng công tác bồi dưỡng đội ngũ cán bộ, *xem công tác sư phạm là hàng đầu* ; tinh thần tiến công, tự lực cánh sinh, dám nghĩ dám làm, chấp nhận gian khổ với quyết tâm cao là nhân tố quyết định thắng lợi ; nội dung chương trình và hình thức đào tạo phải linh hoạt đa dạng, thực tế và lấy giáo dục chính trị tư tưởng làm hàng đầu ; dựa vào dân vào phối hợp chặt chẽ với mặt trận và các đoàn thể để tiến hành đào tạo và bồi dưỡng giáo viên ; lực lượng cán bộ chi viện từ miền Bắc là rất quan trọng.

GS. Lê Trí viễn với *tâm huyết Sư phạm* đã nêu lên những *bài học kinh nghiệm trong học tập về kiến thức văn hoá, sức khoẻ và phải có đam mê, kiên trì rèn luyện*. Trong nghề dạy văn cần phải biết : đọc tóm tắt, tích lũy kiến thức, nghiên cứu tư liệu từ Đông Tây, Kim Cổ ...

PGS. Trần Thanh Đạm nêu ý kiến về *nhân cách người thầy Việt Nam* gồm 2 nhân tố chính *đức và tài*. Vấn đề giáo dục là phải hình thành và phát triển nhân cách có định hướng, có tính mục đích, tính kế hoạch. Mô hình của người thầy Việt Nam phải có tính cách Việt nam, nhân cách Việt Nam : *soi sáng bằng tư tưởng Hồ Chí Minh, trang bị bằng chủ nghĩa yêu nước, chủ nghĩa nhân văn, chủ nghĩa anh hùng Việt Nam, là đại diện và sứ giả của những giá trị của nền văn hoá truyền thống Việt Nam và những tư tưởng của nền văn hoá cách mạng hiện đại Việt Nam ... Nhân cách này không biệt lập với tính phổ biến của thế giới, mà giao lưu hội nhập với thế giới, song vẫn luôn duy trì bản sắc dân tộc và bản chất xã hội chủ nghĩa của mình, bản chất nhà giáo nhân dân Việt Nam*.

PGS.TS. Mạc Đường đã nêu *một vài suy nghĩ về thực trạng và định hướng phát triển của nền giáo dục của nước ta hiện nay* và đã chỉ ra những đặc trưng khung khoảng giáo dục hiện nay : 1. Kinh tế mở cửa, GD&ĐT thì còn đóng hoặc mới “hé mở” ; 2. Tụt hậu và lùi dần so với nhu cầu phát triển đất nước ; 3. Chính trị học lạc hậu, quá tải. Nội dung giáo trình thiếu kiến thức hiện đại, thiếu tính

thực tiễn, thiếu hiểu biết về nhu cầu xã hội đương đại. PGS đề xuất các giải pháp phát triển giáo dục : chống tiêu cực học đường ; nhất quán mục tiêu dân tộc ; mở cửa cho nền giáo dục.

TS. Phạm Hồng Việt, Trường ĐHSP Huế, tham luận về *sự hình thành bản sắc của các trường Sư phạm* khẳng định yêu cầu của giáo dục cách mạng đã xác định : “không ngừng nâng cao chất lượng đào tạo” ; bản sắc của trường sư phạm quy định đặc điểm của các giảng viên sư phạm ; ý thức tự nêu gương là một đặc điểm mang màu sắc sư phạm rõ rệt. TS nêu lên tính *bản sắc sư phạm* thông qua lời dạy của những người thầy, của các vị lãnh đạo tiền bối “**Trường sư phạm phải là trường mô phạm**”, “**Phải làm sao rèn luyện cho sinh viên có trình độ kiến thức, phương pháp khoa học, có tập quán nghiên cứu khoa học**”, “**Tốt nghiệp đại học sư phạm rồi chưa phải là tất cả. Phải học, phải học suốt đời. Phải học để mà dạy. Vừa làm vừa học là tốt nhất**”, “**không ngừng hiện đại hoá giáo dục, “rất cần thiết là sự trung thực” vì “đây là điều cực kỳ quan trọng” ...**

TS. Phạm Ngọc Đình, Viện Khoa học Xã hội vùng Nam Bộ, với bài vai trò của Trường ĐHSP TP.HCM đối với Đồng bằng sông Cửu Long, đã nêu bật vị trí đặc điểm vùng Đồng bằng sông Cửu Long, **đồng thời chỉ rõ thực trạng trung học phổ thông vùng Đồng bằng sông Cửu Long : học sinh THPT tăng chậm, mạng lưới trường học thiếu, tỷ lệ giáo viên thấp ...** ; kiến nghị Trường ĐHSP TP.HCM **tăng cường liên kết** với ĐH Cần Thơ, Đồng Tháp để thực hiện tốt mục tiêu giáo dục và đào tạo cho Đồng bằng sông Cửu Long. Đặc biệt **đào tạo đội ngũ giáo viên THPT đủ chất lượng, số lượng và có khả năng giải quyết những đặc thù của khu vực.**

Phát biểu của đại diện lãnh đạo Bộ GD&ĐT :

Thứ Trưởng Nguyễn Văn Vọng phát biểu trao đổi tại hội nghị nhằm khẳng định vị trí, vai trò quan trọng của các trường sư phạm với 3 nét đặc biệt : **không có qui định ngành nghề sư phạm trong Luật Giáo dục ; mối liên hệ đặc biệt giữa phổ thông và các trường sư phạm (có tác động 2 chiều) ; giáo dục phổ thông quan trọng vì chính nó là nguồn nhân lực cho tương lai, nếu thực hiện tốt tạo thành nền tảng văn hoá.** Bộ GD&ĐT chỉ đạo các trường tổ chức hội nghị nhân Kỷ niệm 60 năm ngành Sư phạm Việt Nam nhằm đánh giá kết quả 20 năm đổi mới (1986 - 2006), tìm ra những điểm yếu, mô hình đào tạo thích hợp cho ngành, đánh giá chất lượng giáo viên, chất lượng sản phẩm (cơ cấu, phân bố)

của ngành, ... Những nội dung này nằm trong kế hoạch của Bộ đánh giá đề ra nhiệm vụ cho các năm 2007, 2008, 2009 và 2010, và xây dựng định hướng giai đoạn 2011-2020. Thứ trưởng cũng chỉ rõ lộ trình của Bộ trong việc tìm cách tăng thu nhập cho người giáo viên. Thứ trưởng khẳng định 60 năm là một *hội* nhưng 60 năm tới sẽ là *một vận hội* mới cho ngành Sư phạm nói riêng và Giáo dục nói chung. Các trường cần xác định, nắm vững thời cơ để đẩy mạnh công tác giáo dục Nước nhà.

Trong phần thảo luận các đại biểu đã phát biểu :

TS. Nguyễn Đức Nghĩa, Phó Giám đốc ĐHQG TP.HCM, khẳng định *giá trị vật chất và tinh thần mà những người thầy lão thành mang lại cho đất nước*, cho ngành, đặc biệt là tấm gương sáng cho thế hệ trẻ noi theo, đồng thời khẳng định sự đổi mới của ngành Sư phạm đặc biệt từ năm 1995 trở lại đây. Tiến sĩ cũng kiến nghị Bộ GD&ĐT và nhà nước cần *quan tâm đầu tư về chính sách*, số lượng sinh viên Sư phạm đào tạo do nhà nước bao cấp, đặc biệt cần *quan tâm đào tạo giáo viên sư phạm theo mô hình mở* (đào tạo giáo viên học từ các ngành nghề khác), để bổ sung cho đội ngũ giáo viên ngành Sư phạm.

ThS. Huỳnh Công Minh, Giám đốc Sở GD&ĐT TP.HCM, điểm mạnh của ngành trong những năm gần đây là quan tâm đến đổi mới giáo dục, đổi mới phương pháp giảng dạy, số lượng giáo viên đủ cho cả vùng sâu, vùng xa. Tuy nhiên *giáo viên ngày nay cần biết Anh văn, vi tính, biết giao việc cho học sinh, biết lắng nghe và đánh giá học sinh*. Trường cần chú trọng đến dạy nghiệp vụ sư phạm cho sinh viên : yêu nghề mến trẻ, song cần điều chỉnh tính *quân, sư, phụ* (tức sự áp đặt, quyền lực) *thành mối quan hệ hợp tác giữa thầy và trò, giúp trò học tập*.

GV. Huỳnh Đài nguyên giảng viên của Trường kiến nghị Bộ GD&ĐT *cần cải cách sư phạm trước cải cách giáo dục*.

Hội nghị kết thúc với bài tổng kết của **TS. Huỳnh Thanh Triều**, Phó Hiệu trưởng Nhà trường, nêu rõ *Hội thảo góp thêm một tiếng nói tâm huyết* nhân Kỷ niệm 60 năm ngành Sư phạm Việt Nam của cán bộ giảng viên, các nhà khoa học nhằm tìm ra giải pháp thực tiễn góp phần vào sự lớn mạnh của ngành Sư phạm và của nền giáo dục Nước nhà.